



## **IPARI ÖRÖKSÉG MÚZEUMA**

### **Iskolabarát infrastruktúrafejlesztés Székesfehérváron**

*A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum székesfehérvári Alumíniumipari Múzeum saját oktatási és képzési szerepének erősítése érdekében a múzeum épületében jelentős átalakításokat végez: oktatótereket alakít át és virtuális pontokat alakít ki. A beruházás keretében fizikai és infokommunikációs akadálymentesítésre is sor kerül.*

Múzeumunk a „magyar ezüst” történetét mutatja be. Az alumínium a megjelenése óta fontos szerepet tölt be a hétköznapiakban. Napjainkban már elképzelhetetlen az élet nélküle: az alufólia, edények, fedők, de már a felsőbb kategóriás autók karosszériája és alváza is készül belőle. Mára természetes az előállítás, feldolgozása és használata, de sokan nem is tudják, hogyan is indult az iparág története. Múzeumunk, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Alumíniumipari Múzeuma, bár a legfiatalabb múzeumok közé tartozik, mégis messzi múltba tekint vissza, hogy gyűjteményével bemutassa, hogyan is indult minden: kiknek köszönhetjük a fém létezését; hogyan megy a kitermelése, feldolgozása, megmunkálása; milyen cégek és vállalatok játszottak vagy játszanak még ma is szerepet az iparág történetében. A múzeum Európa, de talán a világ műszaki múzeumai között is egyedülálló abban a tekintetben, hogy egyetlen fémnek, a 20. század ipari sikerfémének, az alumíniumnak állít emléket.

1975-ben alapította meg a KÖFÉM a múzeumunkat, Székesfehérváron. Kezdetben különösen népszerű helyszínnek számított, majd a fenntartó tulajdonosi váltásával a HUNGALU Rt. fennhatósága alá került. Ez a „tulajdonoscseré” hatalmas változást hozott az életünkben, hiszen megindult az épület felújítása és korszerűsítése. A gyűjtemény és a dokumentumtár újra bővülni kezdett. Ezt jól mutatja az akkor kialakított és máig látható ásványtár és a képtár is. Újabb fenntartóváltással az Országos Műszaki Múzeumhoz került, végül a Közlekedési Múzeummal egyesülve a központi intézménye a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum lett. Így nyerte el múzeumunk mai formáját, mely remélhetőleg sokáig „mesélőként” szolgál majd az alumínium iparág iránt érdeklődők számára.

Gyűjteményünkben nemcsak az alumíniumipar műszaki, technikatörténeti dokumentumai találhatóak, hanem sok egyéb érdekesség mellett, alumíniumból készült műtárgyak, plakettek, emlékérmek is fellelhetőek. Továbbá gazdag bauxit-közetgyűjteménnyel, és az egész világon páratlan alumínium festményekkel is büszkélkedhetünk. Állandó kiállításunk a magyar alumíniumipar 100 éves történetének dokumentumait, fotóit, tárgyi emlékeit mutatja be a bauxitkutatás, bányászat, timföldgyártás, alumíniumkohászat, félkész- és készrúgyártás felidézésével. Az „Alumínium a hétköznapi életben” Látványraktár nagyon széles körben, igen változatos felhasználási formájában – a háztartásban használt eszközökön, gyerekjátékokon, csomagolóanyagokon és számtalan látnivalón keresztül - igyekszik nosztalgikusan szemléltetni az alumínium jelenlétét a mindennapjainkban.

Az Alumíniumipari Múzeum megújul, a korszerű technikához, tanulási módszerekhez, és elvárt kompetenciákhoz illeszkedő infrastruktúrát és múzeumpedagógiai kínálatot alakít ki, és megnyílik a széles látogatóközönség felé.

2013. szeptember 2-án indítottuk el az „Ipari Örökség Múzeuma” című projektet, amely 43 674 671 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült az Új Széchenyi Terv keretében, európai uniós forrásból (TIOP-1.2.2-11/1-2012-0073). Segítségével sajátos adottságainkra építve erősödik majd szerepünk Székesfehérváron és környékén, hatékonyabban működünk nem-formális és informális tanulási helyszínként, és az eddigieknél is eredményesebben tudunk bekapcsolódni a formális oktatás rendszerébe, a képesség- és kompetenciafejlesztésbe.

A 12 hónapos projekt során olyan komplex oktatóterek és virtuális pontok kerülnek kialakításra és berendezésre, amelyek a „magyar ezüstrrel” kapcsolatos ipartörténeti gyűjtemények élményszerű hozzáférhetővé tételével hozzájárulnak Székesfehérvár, vagy akár az egész ország közoktatási intézményeiben tanuló gyermekek és diákok fejlesztéséhez, pl. geológia, K+F, ipar, formatervezés, marketing, IKT és angol nyelvhasználat területeken. A beruházás keretében fizikai és infokommunikációs **akadálymentesítést** biztosítunk. A projekt eredményeként az ALU-CHEM, ALU-GO, ALU-STORY, ALU-TEAMS oktatóterekben, az ALU-SOUND, ALU-FILM, ALU-PHOTO, ALU-PROJECTS, ALU-TEAMS **virtuális pontok** kialakításával új működési pályára áll a múzeum.

A projekt keretében az Alumíniumipari Múzeum épületének földszinti helyiségeinek átalakításával, korszerűsítésével és megfelelő berendezésekkel való felszerelésével 116 fő egyidejű foglalkoztatására alkalmas 184,99 m<sup>2</sup> alapterületű **fedett és szabadtéri oktatótereket** alakítunk ki. Az oktatóterem a rendhagyó kémia, fizika és anyagismereti órák, elsődleges helyszíne lesz, amelyben a szükséges bútorzat (asztal, székek) mellett látványos, nagyméretű periódusos rendszerelhelyezését tervezzük. A kémiai és fizikai oktatást személtető eszközökkel támogatjuk.

A hagyományossá vált Alu-GO kreatív foglalkozások helyszínévé a **foglalkoztató tér** válik, a kreatív foglalkozásokhoz a célcsoportnak megfelelő iskolai „műhelybútorzat” (padok, székek) szükségesek. Az oktatótereket a diákok alkotóképességét, kreativitását fejlesztő eszközökkel, oktatási célú bemutatást szolgáló kisléptékű tárolókkal, dekorációs elemekkel, a diákok múzeumi foglalkozásainak kényelmét, biztonságát, magas hatásfokát biztosító berendezésekkel, és a fogatékos diákok múzeumhasználatát segítő speciális kiegészítővel szereljük fel.

A kiállítás termeinek egyes témáihoz kapcsolódóan 5 db virtuális pontot alakítunk ki. A kohászat folyamatával digitális kulturális örökségként filmek segítségével kaphatnak információt az anyagismereti órákon részt vevők, a kiállítás ülőkékkel felszerelt harmadik termében, a virtuális vizuális ponton. Mi újság a timföldeken? címmel digitális kulturális örökségként emlékeket, anekdotákat lehet megismerni a negyedik terem virtuális hangos pontján. Az ötödik teremben kialakított bányaimitációban a gyerekek bányásznak öltözhetnek, a tárgyak kézbe fogásával, használatával játékosan szerezve az ismereteket, fotót készíthetnek magukról, amelyet a legnépszerűbb közösségi oldalon megoszthatnak egymás között. Szintén a játszva tanulást szolgálja az hatodik teremben elhelyezett aktivizáló virtuális pontról induló tájékoztató rally. Az iskolai csoport kis csapatai termelési osztályokat alkotnak a bauxitbányászattól a késztermék készítéséig lefedve a folyamatot, együtt alkotják a gyár közösségét: együttműködve tudják csak sikeresen a kiállításban kutatásra ösztönző feladatok megoldásával virtuálisan legyártani a készterméket.



A mozgássérültek múzeumba jutása már a bejáratnál akadályokba ütközött. A bejárati egység kismértékű átalakításával és a vizesblokkokban mozgássérült mosdó kialakításával a projekt által érintett terület fizikailag akadálymentessé válik. Infokommunikációs akadálymentesítés keretében az igényekhez illeszkedő látogatóirányítási és tájékoztatási rendszer valósul meg, a Mi újság a timföldeken? virtuális hangos pont indukciós hurok segítségével hallássérült, hallókészüléket használó látogatóink ismeretszerzését segíti.

A projekt adminisztrációs és pénzügyi feladatainak ellátására kéttagú projektmenedzsment szervezetet állítunk fel. Megvalósítjuk a kötelezően előírt tájékoztatási, nyilvánossági előírásokat a Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei III. csomagjában meghatározott kommunikációs tevékenységekkel. Megvalósítjuk a vállalt esélyegyenlőségi, környezeti fenntarthatósági és területi kohéziós fejlesztéseket.

Biztosítjuk a projekt során létrejövő produktumok online hozzáférhetőségét. A TÉRKÉPTÉR felületen, a Képgalériába a beruházáshoz kapcsolódó fotókat töltünk fel, ahogy halad előre a projekt megvalósítása.

További információ:

Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum

Alumíniumipari Múzeum  
8000 Székesfehérvár Zombori út 12.  
06-22-333-412  
aluiparimuzeum@gmail.com  
<http://www.mmkm.hu/>